

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Vít Havelka

Název práce: Komparace kontrolních institucí a financování veřejnoprávních médií v České republice a Rakousku

Vedoucí práce: PhDr. Petr Šafařík (IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Předložená bakalářská práce se zabývá popisem a srovnáním financování a kontroly vysílatelů veřejné služby v České republice a v Rakousku. Činí tak s přihlédnutím k dalším evropským systémům v této sféře i k teoretickým pracem a vybraným stanoviskům od mezinárodních organizací. Vyjadřuje se rovněž k reálnému stavu obsazování a činnosti mediálních rad.

Vít Havelka si stanovil za cíl zhodnotit současný stav příslušné mediální legislativy v České republice a Rakousku s ohledem na to, nakolik zajišťuje nezávislost vysílatelů veřejné služby (dále též VVS).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Pojednání obsahuje všechny náležitosti požadované od daného typu kvalifikačních prací. Vít Havelka dobře zúžil pojednávané téma a zároveň je dokázal zasadit do důležitých kontextů. Jeho práce je nejsilnější v informativních a popisných pasážích, kdy se mu podařilo poukázat na významná fakta a souvislosti sledovaných mediálních systémů.

Autor si zvolil náročné téma, k němuž existuje jen malý počet relevantní odborné literatury. Jak uvedeno, student se vyjadřuje nejen k legislativnímu rámci, ale i k reálnému stavu pojednávané mediálně-politické problematiky. K tomu ovšem chybí dostatek sekundárních zdrojů. Určitě i kvůli tomu tíhnou ony pasáže bakalářské práce k *normativním výrokům*. Analytický vhled do formování a fungování kontrolních orgánů by nutně vyžadoval větší práci s prameny a mj. rozbor nahrávek ze zasedání mediálních rad, příslušných parlamentních výborů atp. a jejich zápisů. Pro ještě důkladnější analýzu velmi specifických, obtížně uchopitelných prostředí a mechanismů by byla nutná realizace velkého počtu výzkumných rozhovorů s aktéry dané sféry. To by jistě překračovalo možnosti bakalářské práce. Bez pokusu o hlubší vhled ovšem některá tvrzení, zejména o míře a podobách faktického politického tlaku na kontrolní orgány a VVS, zůstávají příliš všeobecná nebo nepodložená (např. na s. 46).

Vít Havelka připsal velkou váhu několika pojednáním či stanoviskům od mezinárodních organizací, zejména od European Broadcasting Union či European Audiovisual Observatory. V části věnované představení a zhodnocení hlavních použitých zdrojů se mohl pokusit o důslednější posouzení těchto textů. Větší reflexe jejich východisek, pojetí, limitů či slabin by prospěla i u konkrétních podtémat dále v práci.

Místy je diplomant poněkud apodiktický a danou problematiku nahlíží zjednodušeným, bipolárním způsobem: jako by jejím jediným negativním aktérem byly velké politické strany a jejich exponenti v kontrolních radách, jako by chyby a obtíže nezpůsobovali také ředitelé a novináři působící ve VVS a subjekty občanské společnosti, které se snaží onu oblast ovlivňovat. Jmenují i nerozvinutou mediální žurnalistiku v obou sledovaných zemích včetně

malého zájmu alternativních sdělovacích prostředků o tuto oblast. Problémem je také nesoustavnost práce i *politický paralelismus* některých iniciativ občanské společnosti (někdy se zapojením novinářů a tvůrců z VVS), který snižuje důvěryhodnost jejich kritiky stávajícího systému kontrolních mechanismů médií veřejné služby. Lze zmínit také nevelký zájem odborné sféry o tuto problematiku, tedy zejména oborů mediální studia a politologie v ČR i v Rakousku.

Možnosti bakalářské práce by zřejmě překročila i případná větší snaha dohledat více informací a názorů k průběhu – alespoň několika vybraných – krizí a sporů kolem médií veřejné služby. Kvůli zkratkovitosti příslušných pasáží působí diplomantovy výroky o „několika protestech“ (proti politizaci mediálních rad a médií veřejné služby, s. 4) atp. vágně. S tvrzeními o značných politických tlacích na VVS v Rakousku a ČR nekoresponduje autorem samotným uvedená informace o tom, že v každoročním průzkumu mezinárodní organizace Reportéři bez hranic se v roce 2014 oba státy umístily v tzv. indexu svobody tisku na relativně dobrých místech – 12. (Rakousko) a 13. (ČR)¹ (s. 5; Vít Havelka měl doplnit i fakt, že do toho hodnocení bylo zahrnuto 180 zemí). Pokud onen průzkum nepokládá za dostatečně validní či nestranný (obě výhrady lze argumentačně podložit), měl to do své práce napsat.

V. Havelka mohl přihlédnout i k odborným analýzám hodnotícím kvalitu médií veřejné služby podle plnění důležitých povinností, jako jsou zejména nestrannost, pluralita a vyváženost. Jakkoliv takových odborných rozborů není mnoho a vztahují se k jednotlivým stanicím či relacím, přiblížit s jejich pomocí úroveň zejména politického zpravodajství a publicistiky sledovaných vysílatelů by bakalářskou práci prohloubilo.

Místy se student vyjadřuje vágně, srov. např. tuto pasáž: „Poté [v Rakousku od 70. let] docházelo k postupnému rozkladu vzájemných vztahů [mezi politiky a médii], které skončily v poslední době protesty novinářů proti zásahům politiků do jejich práce“ (s. 45). Zaprvé ty vzájemné vztahy *jistě neskončily*, zadruhé nelze psát neurčitě o „poslední době“ – je třeba pojednávané období označit přesně. Autor má nepochybně na mysli protesty části novinářů ORF z ledna 2012 (zmiňuje to i na s. 3 a 49), ale bakalářskou práci odevzdal v létě 2014.

Podobně zkratkovitý je i soud o tom, že „reklama [v médiích VS] daňové poplatníky nic nestojí“ (s. 48).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bakalářská práce je stylisticky a jazykově na dobré úrovni. Tu občas snižují hovorové výroky jako např. „Opoziční smlouva (...) fungovala“ (s. 3) či jinak stylisticky neobratné a pro daný typ práce nevhodné věty. Srov. kupříkladu pasáž „ke slovu přijdou i příklady z praxe“ (s. 4) nebo text poznámky pod čarou č. 8, který máte možným dvojím čtením. Podobně je někdy porozumění ztěžováno chybou v interpunkci – děje se tak při psaní o „ostatních privátních médiích“, protože ORF *není soukromým* sdělovacím prostředkem (s. 44).

Jinde je sdělení znejasněno problematickým slovosledem, srov. kupříkladu poslední souvětí na s. 4.

Autokorektury uniklo i několik písařských chyb (kupř. „funging“ místo správného „funding“ na s. 5), sjednocení v přechylování ženského příjmení (Neumüllerová – Neumüller, s. 45) nebo gramatická chyba (např. doporučení jsou v potaz „brána“ a opatření jsou „zkoumána“, nikoliv „brány“ a „zkoumány“, oba případy jsou ze s. 4).

---

¹ Student omylem uvádí jako pořadí 11. a 12. místo a název žebříčku (Press Freedom Index) nepřesně překládá jako „index svobody novinářů“ (s. 5).

První užití zkratky má být uvedeno v závorce *za* zkracovaným souslovím, nikoliv obráceně (srov. VVS na s. 4).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Diplomant si zvolil velmi obtížné téma a k psaní své bakalářské práce přistoupil velmi pečlivě. Předložené pojednání plně vyhovuje nárokům kladeným na daný typ kvalifikační práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Jak uvedeno, Vít Havelka připsal velkou váhu několika textům od mezinárodních organizací, jako jsou European Broadcasting Union či European Audiovisual Observatory. Doporučuji, aby se při obhajobě pokusil krátce představit důležitá specifika, hodnoty *i limity* těchto organizací obecně i konkrétně jejich zmíněných materiálů k mediální politice, o něž se ve své bakalářské práci tolik opíral.

6. DOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Bakalářskou práci Víta Havelky doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou *výborně* (1).

Datum: 30. 8. 2014

Podpis: Petr Šafařík